

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/92982>

Please be advised that this information was generated on 2017-12-06 and may be subject to change.

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bju.nl
I www.bju.nl

EstateTip Review

Afl. 2011-40

7 december 2011

Een nieuw jaar, een nieuw Boek 10 Internationaal Privaatrecht Een grijpbaar IPR

De Sint is vertrokken en de kerstkaarsjes worden ontstoken. Het nieuwe jaar staat voor de deur. Onze verwachting is dat het jaar 2012 in zal gaan als *het jaar van de huwelijkse voorwaarden*. Artikel 1:119 BW vervalt immers en er is heel wat te 'repareren'. Wij zijn druk bezig met onze '*checklist huwelijkse voorwaarden staande huwelijk*' voor de bijeenkomst van 10 januari 2012 (zie www.estatetipeducation.nl) waarop allerlei punten zijn opgenomen waarom cliënten er wijs aan doen hun huwelijkse voorwaarden aan te passen, te repareren of te verbeteren. Een nieuw product voor de adviseur.

Ook door de bril van het IPR moeten bestaande huwelijkse voorwaarden geïnspecteerd worden. Zo wil er wel eens in huwelijkse voorwaarden een rechtskeuze ontbreken, en hoewel dat niet altijd fataal hoeft te zijn omdat de rechtskeuze ook ondubbelzinnig zou kunnen voortvloeien uit de huwelijkse voorwaarden (art. 11 Haags Huwelijksvermogensverdrag 1978), kan dat natuurlijk wel beter. Nu deze IPR-bril toch is opgezet, willen wij u wijzen op het feit dat we per 1 januari 2012 verblijd worden met Boek 10 van het Burgerlijk Wetboek: Internationaal Privaatrecht. Dit boek kent vijftien titels: Titel 1: Algemene bepalingen, Titel 2: De naam, Titel 3: Het huwelijk, Titel 4: Het geregistreerd partnerschap, Titel 5: Afstamming, Titel 6: Adoptie, Titel 7: Overige onderwerpen van familierecht, Titel 8: Corporaties, Titel 9: Vertegenwoordiging, Titel 10: Goederenrecht, Titel 11: Trustrecht, Titel 12: Erfrecht, Titel 13: Verbintenissen uit overeenkomst, Titel 14: Verbintenissen uit andere bron dan overeenkomst en Titel 15: Enkele bepalingen met betrekking tot het zeerecht, het binnenvaartrecht en het luchtrecht. In de titels herkent u al diverse '*verwijzingscategorieën*'.

Het is niet heel spannend, zo blijkt ook uit de memorie van toelichting (*Kamerstukken II* 2009/10, 32 137, nr. 3, p. 1).

'Het gaat in dit wetsvoorstel dan ook in de eerste plaats om het bijeenbrengen van de vele reeds geldende wettelijke regelingen van conflictenrecht voor verschillende deelterreinen, zoals personen- en familierecht, onrechtmatige daad en rechtspersonen. Deze wetten bevatten voor de onderscheiden rechtsgebieden in hoofdzaak zogeheten verwijzingsregels, die voor privaatrechtelijke rechtsverhoudingen met internationale, grensoverschrijdende elementen aangeven welk nationale recht moet worden toegepast.'

Er is geen sprake van een fundamentele herziening, de diverse wetjes en algemene bepalingen worden op elkaar aangepast. Maar wel *handig*: de IPR-materie wordt goed toegankelijk. We worden bevrijd van een groot aantal losse IPR wetjes, zoals de Wet conflictenrecht namen, de Wet conflictenrecht huwelijk, de Wet conflictenrecht huwelijksbetrekkingen, de Wet conflictenrecht huwelijksvermogensregime, de Wet houdende de regeling van het conflictenrecht inzake de ontbinding van het huwelijk en scheiding van tafel en bed en de erkenning daarvan, de Wet conflictenrecht geregistreerd partnerschap, de Wet conflictenrecht afstamming, de Wet conflictenrecht adoptie, de Wet conflictenrecht corporaties, de Wet conflictenrecht goederenrecht, de Wet conflictenrecht trusts, de Wet conflictenrecht erfopvolging, enzovoort. Deze wetjes worden als het ware *getransplanteerd* naar Boek 10.

De voor de estateplanner bekende *Haagse verdragen* blijven in beeld. Zo bepaalt het huwelijksvermogensrechtelijke artikel 10:43 BW bijvoorbeeld:

‘Bij het ontbreken van een aanwijzing van het toepasselijke recht overeenkomstig het Haags Huwelijksvermogensverdrag 1978 wordt, behoudens in het geval van artikel 5 lid 2 of artikel 7 lid 2 van dit verdrag, het huwelijksvermogensregime van echtgenoten die beiden ten tijde van de sluiting van het huwelijk de Nederlandse nationaliteit bezitten beheerst door Nederlands recht, ongeacht of zij beiden of een hunner nog een andere nationaliteit bezitten. Bezitten de echtgenoten meer dan een gemeenschappelijke nationaliteit, dan worden zij geacht geen gemeenschappelijke nationaliteit te bezitten.’

En het erfrechtelijke artikel 10:151 lid 1 BW:

‘Het recht dat van toepassing is op de vorm van uiterste wilsbeschikkingen wordt bepaald door het op 5 oktober 1961 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag inzake de wetsconflicten betreffende de vorm van testamentaire beschikkingen (Trb. 1980, 54).’

Voor de estateplanner is het vanzelfsprekend wachten op de *Europese Verordeningen* op het gebied van het erfrecht en het huwelijksvermogensrecht (zie *EstateTip Review* 2011-09), die Boek 10 weer gedeeltelijk zullen overrulen, maar voor nu geldt dat het IPR grijpbaar wordt in Boek 10 BW. Boek 10 blijft evenwel slechts *Nederlands recht*, zodat het buitenland zich niet altijd zal storen aan onze zienswijze. Verordeningen brengen op dit punt de gewenste eenheid.

Tot volgende week!

Kijk voor informatie over onze online training op Actualiteiten Estate planning.